

2024 AĞUSTOS

İkinci Elin Sürdürülebilirliğe Katkısı

sahibinden.com

CEO'nun Mesajı	01	İkinci El Etkisi Hesaplama Yöntemi	16
İnsan ve Sürdürülebilirlik Müdür Yardımcısı'nın Mesajı	03	Formül	17
İkinci El Etkisinin Sonuçları	06	Sürdürülebilirliğe Bakış Açımız	18
İkinci Elin Koruduğu Kaynaklar	07	sahibinden.com Sürdürülebilirlik Stratejisi	19
Döngüsel Ekonomide Z Kuşağı Etkisi	11	sahibinden.com Hakkında	21
İkinci El Alışverişi Artırmayı Hedefleyen Dijital Tüketicilerin Nesiller İçindeki Oranı 2019/2023	13	IVL Hakkında	22
İkinci El Ekonomisinin Can Suyu: E-Ticaret	14		
Raporda İncelenen İkinci El Ürün Kategorileri	15		

Burak Ertaş
sahibinden.com CEO

Geçtiğimiz 24 yıl boyunca, milyonlarca alıcı ve satıcıyı bir araya getirerek ülkemizde "ikinci el alışveriş" bilincinin güçlenmesinde önemli bir misyon üstlendik. Bu misyonla birlikte, Türkiye'nin sahibinden.com'u olarak sürdürülebilirlik konusunda da önemli bir sorumluluk taşıyoruz.

Kurum kültürümüzü ve iş etiğimizi, sürdürülebilirlik felsefemizle şekillendirirken toplumsal sorumluluk ve çevresel duyarlılık da önceliklerimizi belirlemede rehberimiz oluyor. Çünkü sürdürülebilirlik çalışmalarımızın başarısının; doğru öncelikleri belirleme, etkili bir şekilde benimseme ve uygulama becerimize bağlı olduğunu biliyoruz. Tam olarak bu nedenle,

2024'te "Daha Yaşanabilir Bir Dünya için Geleceği Sahiplen" anlayışıyla oluşturduğumuz sürdürülebilirlik stratejimizi kullanıcılarımıza, çalışanlarımıza, topluma ve iş ortaklarımıza "sahiplen" vizyonuyla sunuyoruz.

Bugün, dünyamızın hızla tükenen kaynakları ve iklim krizi ile yüzleşirken gelecek nesillere yaşanabilir bir dünya bırakmak adına harekete geçmek zorundayız. sahibinden.com'da kısıtlı kaynaklarımızı daha sorumlu ve tasarruflu bir şekilde kullanırken kullanıcılarımızda da farkındalık yaratarak bu amaca hizmet etmek için çalışıyoruz. Ne mutluyuz ki bu yolculukta yalnız değiliz. Özellikle Z Kuşağı'nın çevresel duyarlılığı, sürdürülebilirlik konusundaki farkındalığı ve ikinci el alışverişe olan ilgisi bizi umutlandırıyor.

Z Kuşağı, küresel ısınmanın çevresel etkileri ile bire bir yüzleşmek zorunda olan ve bu nedenle içselleştiren, konunun önemini anlayan ve bu alanda aktif hareket eden bir nesil olarak öne çıkıyor. Onlar, sadece ihtiyaçlarını karşılamakla kalmayıp aynı zamanda çevreye ve kaynaklara duyarlı bir şekilde hareket ederek sürdürülebilir bir gelecek için çaba sarf ediyorlar. Bu değişim istekleri toplum tarafından da kabul görürken özel sektör de bu değişim talebi karşısında kendi stratejilerini tekrar gözden geçirip kendini güncelliyor. Geleceğe dair umutlarımızı artıran bir diğer unsur ise bu yıl dördüncüsünü yayımladığımız "İkinci Elin Sürdürülebilirliğe Katkısı Raporu"nun sonuçlarını görmek. Bu rapor, ikinci el alışverişin kaynak tasarrufuna ve döngüsel ekonomiye sağladığı katkıları çarpıcı verilerle ortaya koyarak tüketicilerin

bilinçlenmesine ve ikinci el alışverişe teşvik edilmesine yardımcı olacak. Aynı zamanda, karbon ayak izinin azaltılması ve sorumlu tüketim bilincinin artırılması gibi önemli konulara da dikkat çekmek istiyoruz.

sahibinden olarak, ikinci el ürünlerin tekrar kullanıma kazandırılmasıyla çevresel sürdürülebilirliğe katkı sağlamanın yanı sıra, Z Kuşağı'nın ikinci el kullanımı ile ilgili farkındalığına destek olmak ve bunu diğer tüm nesillere yaymak için elimizden geleni yapmaya devam edeceğiz. Bu yolda bizimle birlikte olan herkese teşekkür ederim.

Saygılarımla,
Burak Ertaş
sahibinden.com CEO

Değerli Paydaşlarımız,

Kurulduğumuz ilk günden bu yana, ikinci el alışveriş kültürünün yaygınlaşması ve sürdürülebilirlik bilincinin artması için büyük bir heyecanla çalışıyoruz. Bu süreçte, çalışanlarımızdan kullanıcılarımıza ve iş ortaklarımıza kadar toplumun genelini kapsayan geniş bir paydaş yelpazesıyla birlikte, çevresel ve toplumsal sorumluluklarımızı yerine getirmek için büyük bir çaba sarf ediyoruz.

sahibinden.com'da kurum kültürümüzü ve iş etiğimizi sürdürülebilirlik ilkeleriyle harmanlarken bu ilkeleri günlük işleyişimizin merkezine koyuyor, toplumsal bilinç ve duyarlılık yaratmaya da önem veriyoruz. Zira biz sürdürülebilirliğin sadece çevresel bir sorumluluk değil, aynı zamanda toplumsal bir zorunluluk olduğuna inanıyoruz.

Bu yıl da "İkinci Elin Sürdürülebilirliğe Katkısı Raporu" ile ikinci el alışverişin çevresel etkilerini ve döngüsel ekonomiye katkılarını bir kez daha dikkat çekici örnekler ve verilerle gözler önüne serdik. Özellikle Z kuşağının bu konulara karşı duyarlılığı ve aktif katılımı, bizleri geleceğe dair umutlandırıyor ve çalışmalarımızda daha da motive ediyor.

"Daha yaşanabilir bir dünya için geleceği sahiplen" anlayışıyla sonraki nesillere sürdürülebilir bir dünya bırakma hedefimize kararlılıkla ilerliyoruz. Tıpkı bir nehir gibi her birimizin katkısı ile büyüyen bu büyük akışta, daha yeşil ve yaşanabilir bir dünya için hep bir ağızdan "sahipleniyoruz" diyerek somut adımlar atmaya devam edeceğiz.

Saygılarımla,

Güntulu Peker

**sahibinden.com İnsan ve Sürdürülebilirlik
Müdür Yardımcısı**

“

sahibinden.com, ikinci el ticareti ile oluşturduğu döngüsel iş modeli aracılığıyla daha sürdürülebilir tüketim alışkanlıklarına katkıda bulunmaya devam ediyor. Bu rapor ise yeni malzeme tüketimine bağlı olarak iklim gazı emisyonlarını ve diğer çevresel etkileri azaltma konusunda artan faydaları gözler önüne seriyor.

Tomas Rydberg
IVL Kıdemli Araştırmacı

”

› 2023 yılı içerisinde sahibinden.com üzerinden gerçekleştirilen ikinci el ürün satışları ile yaklaşık **12,6 milyon ton CO₂ eş değeri** tasarruf sağlandı.

12,6milyon ton CO₂**204**

bin ton plastik

727

bin ton çelik

136

bin ton alüminyum

➤ Bu raporda **24 ikinci el ürün kategorisi** ve **206 alt kategori** incelenmiştir. sahibinden.com'un ikinci el satışlarının toplam çevresel faydası, yeni bir ürünün üretiminden kaçınmanın sağladığı iklim etkisi, atık yönetiminden kaçınma ve taşımacılıkla ilgili etkilerin toplanmasıyla hesaplanmıştır.

Çalışmada elde edilen sonuçlara göre 2023 yılında sahibinden.com'da gerçekleşen ikinci el ilan alım satımı yaklaşık **12,6 milyon ton CO₂ eş değeri** tasarruf sağladı. Kaynaklar yönünden ise 2023 yılı içerisinde **204.000 ton plastik, 727.000 ton çelik ve 136.000 ton alüminyum** tasarrufu sağlandı.

12,6 ~ 2,5
milyon ton CO₂ **milyon hanenin**

bir yıllık elektrik ihtiyacını
karşılama üzere üretilen
elektriğin ortaya çıkardığı sera
gazı emisyonuna eş değerdir.¹

204 ~ 40,8

bin ton plastik

milyar kredi kartına

eş değerdir.²

Bilim insanları okyanus tabanının yaklaşık %40'ında plastik bulunduğunu ve bu konuda önlem alınmaması halinde 2030'a kadar okyanuslarda balıktan çok plastik olabileceğini dile getiriyor.³

Marmaray yapımında
kullanılan çelik miktarının

727 ~ 78

bin ton çelik

katına⁴

En çok karbon üreten 3 sektörden biri
inşaat sektörüdür ve günümüzde inşaat sektörünün
en önemli malzemelerinden biri olan çeliğin doğada yok
olması 50-100 yıl sürüyor.⁵

136 ~ 138,8

bin ton alüminyum

milyon adet

100 metrelik alüminyum folyo paketine denk geliyor.⁶

!

3,6 milyar akıllı saat yapımında kullanılan alüminyum miktarına denk geliyor.⁷

Bilinçsiz tüketim kültürü nihayet değişiyor...

Geleneksel lineer ekonomiden döngüsel ekonomiye doğru bir geçiş yaşadığımız günümüzde, bu dönüşümün başını Z Kuşağı çekiyor.

Z Kuşağı, dijital çağın doğal bir sonucu olarak teknolojiyle büyüyen ve iklim değişikliğinin sonuçlarını bire bir yaşayan bir kuşağı temsil ediyor. Sadece son 20 yılda çevresel felaketleri göz önünde bulundurduğumuzda, bu kuşağın genel olarak sürdürülebilirlik, çevre bilinci ve toplumsal sorumluluk gibi değerleri benimsemesi hiç de şaşırtıcı değil.

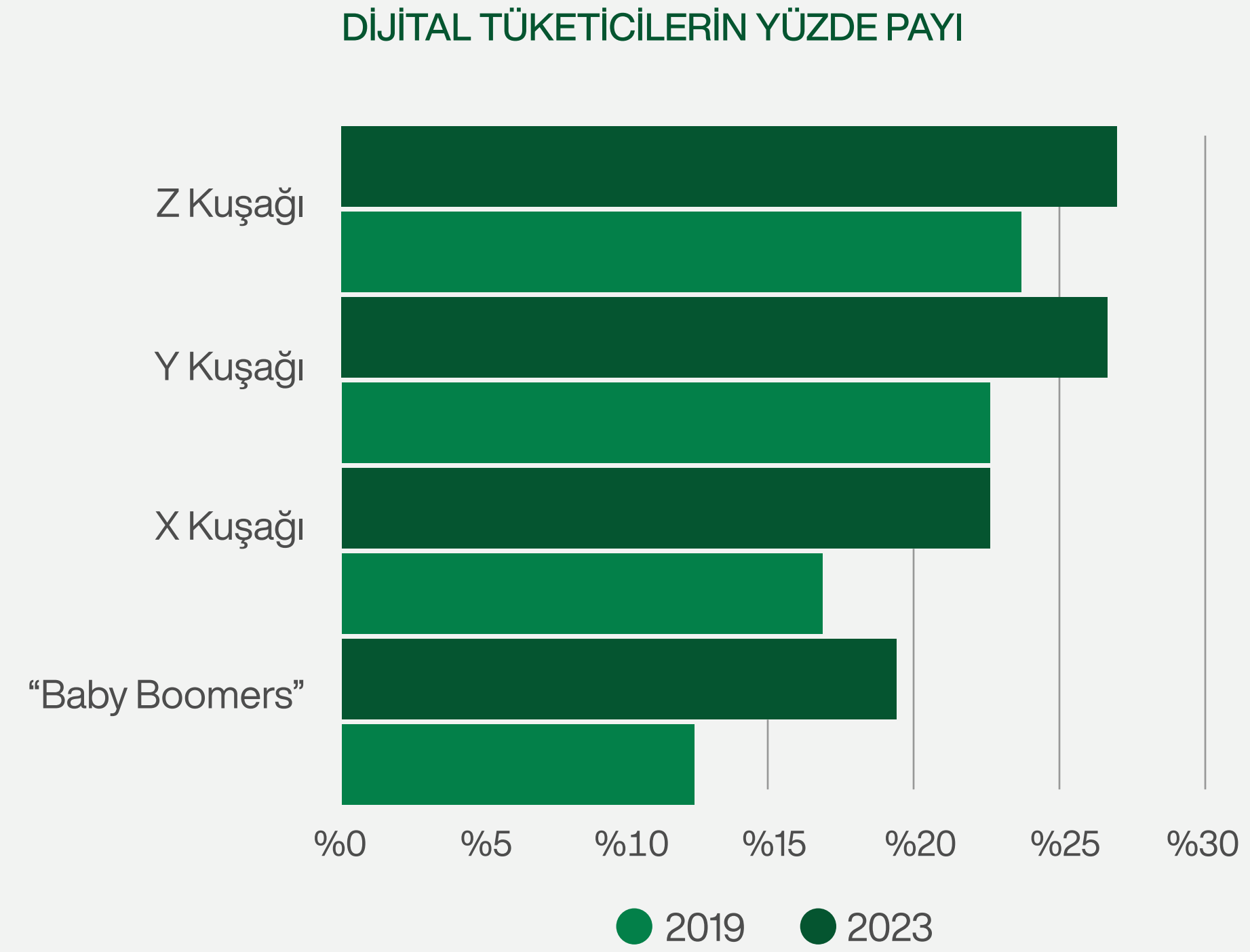
Son araştırmalara göre Z Kuşağı'nın iklim kaygısı ve sürdürülebilir yaşam isteği, alışveriş ilgileriyle çelişiyor. Z Kuşağı'nın alışveriş tercihleri ile iklim değişimine karşı duydukları kaygı, hem özel sektörün hem de politika yapıcıların karar alma süreçlerinde de aktif şekilde rol oynuyor.

Döngüsel ekonomi, kaynakları daha etkin bir şekilde kullanmayı, atıkları azaltmayı ve yeniden kullanımı teşvik etmeyi amaçlayan bir yaklaşım olarak öne çıkarken; bu dönüşümde, Z Kuşağı olarak bilinen yeni neslin etkisi oldukça belirleyici bir rol oynuyor.

Bu nesil, sadece ekonomik tüketici olarak değil, aynı zamanda geleceğin liderleri olarak da döngüsel ekonomiyi şekillendirme potansiyeline sahip. Z Kuşağı, paylaşım ekonomisini benimseyerek tüketim alışkanlıklarını değiştiriyor ve paylaşım, kiralama veya ikinci el alışveriş gibi pratiklere yöneliyor. Ayrıca Z Kuşağı'nın teknolojiye olan hakimiyeti, yenilikçi çözümler geliştirmelerine ve döngüsel ekonomiyi destekleyen dijital platformlar oluşturmalarına olanak tanıyor.

Kaynakça: Seizing Recommerce: Brands Riding the Wave Must Act Now - euromonitor.com

2. EL EKONOMİSİNİN CAN SUYU: E-TİCARET

2. el ekonomisi günümüzde hızla büyürken bu ekonominin en önemli dinamiklerinden biri de e-ticaret platformları olmaya devam ediyor. İkinci el alım satımı, hem tüketicilerin bütçelerini dengelemelerine yardımcı oluyor hem de sürdürülebilir tüketim alışkanlıklarının gelişmesine ve bu konudaki farkındalığın artmasına katkı sağlıyor.

1. E-ticaret platformları, ikinci el alışverişini kolaylaştırarak tüketicilerin ihtiyaçlarına çözüm sunuyor. İhtiyaç duyulan her şeyin bir tık uzakta olduğu bu platformlar, kullanıcıların aradıkları ürünleri kolayca bulmalarını sağlıyor.

2. E-ticaretin ikinci el ekonomisine sağladığı bir diğer avantaj ise sürdürülebilir tüketim ve döngüsel ekonomi konusundaki katkısıdır. İkinci el ürünlerin tekrar kullanılması, doğal kaynakların daha verimli kullanılmasına ve atık miktarının azaltılmasına yardımcı olur. Ayrıca ikinci el alışveriş yapmak, tüketicilere çevresel etkileri azaltma ve daha bilinçli tüketim alışkanlıkları geliştirme fırsatı sunar.

Sonuç olarak, e-ticaret platformları ikinci el ekonomisinin can suyu olarak öne çıkıyor. Hem tüketicilerin ihtiyaçlarını karşılamak için pratik bir çözüm sunuyorlar hem de sürdürülebilir tüketim anlayışının yaygınlaşmasına katkı sağlıyorlar. Bu nedenle ikinci el alışverişini destekleyen ve teşvik eden e-ticaret platformları, günümüz tüketim alışkanlıklarının şekillenmesinde önemli bir rol ve misyona sahip.

İkinci el etkisine dair sonuçlar, sahibinden.com tarafından listelenen **24 ayrı kategori** ve **206 alt kategori** değerlendirilerek elde edildi.

ÇALIŞMADA ELE ALINAN İKİNCİ EL KATEGORİLERİ

ANNE & BEBEK

ANTİKA

BAHÇE & YAPI MARKET

BİLGİSAYAR

CEP TELEFONU

ELEKTRİKLİ EV ALETLERİ

EV DEKORASYON

EV ELEKTRONİĞİ

FOTOĞRAF & KAMERA

GİYİM & AKSESUAR

HOBİ & OYUNCAK

KİŞİSEL BAKIM & KOZMETİK

KİTAP-DERGİ & FİLM

KOLEKSİYON

MÜZİK

OFİS & KIRTASIYE

OYUN & KONSOL

SAAT

SPOR

TAKI-MÜCEVHER & ALTIN

TEKNİK ELEKTRONİK

VASITA

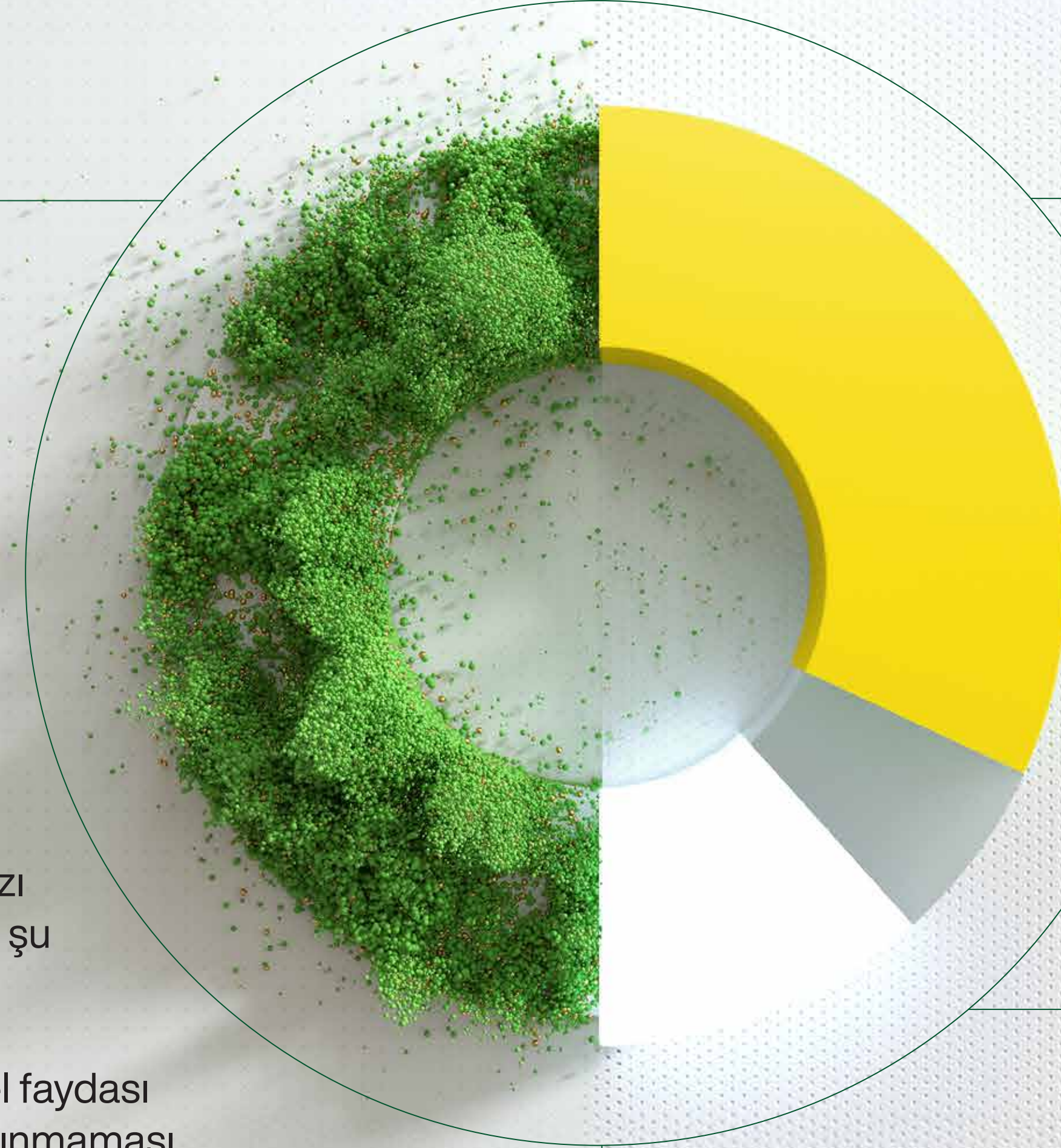
YİYECEK & İÇECEK

DİĞER HER ŞEY

2. el etkisini hesaplamak için uygulanan model, farklı ürünlere uyarlanabilir. Yeniden kullanılan ürünler, yeni bir ürünün imal edilmesi ihtiyacını ortadan kaldırır. Bir ürünün yeniden kullanılması ile birlikte yeni bir ürünün üretilmesine, taşınmasına ve atık yönetimine gerek kalmaz. Böylece sera gazı emisyonlarında azalma meydana gelir.

Ürünlerin yeniden kullanımının çevresel faydalarını veya diğer bir deyişle ürünlerin yeniden kullanımı sayesinde engellenen sera gazı emisyonlarını hesaplamak için kullanılan yöntem şu şekilde özetlenebilir:

- Ürünlerin yeniden kullanımının toplam çevresel faydası
- Yeni bir ürünün üretilmemesi ve dolayısıyla taşınmaması
- Atık yönetimi ve buna bağlı taşımacılığa gerek kalmamasıyla ilgili çevresel etkilerin toplamı

Öte yandan ikinci el ürün kullanımının, ikinci el etkisi hesaplamalarına dahil edilmeyen ve sera gazı emisyonlarının artmasına neden olabilecek bir etkisi de olabilir; ürünün yeniden kullanılması sırasında taşıma işlemlerinin yarattığı çevresel etki.

Örneğin üretimi esnasında büyük miktarda karbondioksit emisyonuna sebep olmayan ikinci el bir ürün, uzak bir mesafeden, çevre dostu olmayan bir taşıma yöntemiyle getirildiğinde, ürünün yeniden kullanılmasıyla ilgili olumlu çevresel faydalar önemli ölçüde azalabilir.

Hesaplamalar yapılırken ilk adımda yeni ürünlerin üretilmesi, lojistik faaliyetleri ve atık yönetimi stratejilerinin çevresel etkileri derlenerek bir veri seti oluşturuldu. Üretim, taşımacılık ve atık yönetiminden kaynaklanan CO₂ emisyon değerleri, IVL veri tabanından temin edildi.

01

Bu değerler bilgisayar gibi karmaşık ürünlerde karbon ayak izi raporları kullanılarak hesaplandı. Plastik, alüminyum ve çelik miktarları için ilandaki ürünün yaklaşık ağırlığı ve malzemenin ürüne oranı esas alınarak bir değer hesaplandı.

04

İkinci adımda 2023 yılında sahibinden.com'da yayımlanan ve kullanıcı beyanına göre "satıldı" olarak işaretlenen ilanların, ağırlık ve malzeme bileşiminin tahmini değerlerinden oluşan veriler değerlendirmeye alındı.

02

Hesaplama, 24 kategoriden seçilen referans ilanlardaki ürünlerin ağırlığı tahmin edildi ve kg başına karşılık gelen CO₂/kg emisyon eş değeri ile çarpıldı.

03

Sürdürülebilirlik, ekonomik faaliyetlerin çevresel sonuçlarını dikkate alan; değiştirilebilen veya yenilenebilen ve dolayısıyla tükenmeyen kaynakların kullanımına dayanan ekonomik kalkınmadır.

Sürdürülebilirliğin Ekonomik Boyutu

Sürdürülebilirliğin ekonomik boyutu da aslında ekonomik büyüme, verimlilik, üretim süreçleri ve yatırım gibi konularla yakından ilgilidir. Bu konular, sonsuz kaynak olmadığı gerçeği göz önünde bulundurularak etik ilkeler ve çevresel faktörler çerçevesinde ele alınmalıdır. Çevresel duyarlılık ve kurumların iş yapış şekillerini sürdürülebilirlik çerçevesinde dönüştürememesi, uzun vadede işletmelere itibar anlamında zarar verecektir.

Sürdürülebilirliğin Sosyal Boyutu

Sürdürülebilirliğin sosyal boyutu, kurumların geleceğe yönelik devamlılığı ile ilgili olup kurumun paydaşları ve çalışanlarına yönelik yaklaşımlarını kapsar. Toplum merkezli bir üretim anlayışı benimsenir. Çalışanlara adaletli davranmak, yaratıcılığa ve verimliliğe etik sınırlar içinde katkı sunmak temel stratejinin odak noktasıdır.

Sürdürülebilirliğin Çevresel Boyutu

Hiç kuşku yoktur ki çevre, kurumsal sürdürülebilirliğin en kilit parçasıdır. Kurumların tasarruf etmeleri ve negatif çevresel etkileri azaltmaları bu konudaki planlamalarına bağlıdır. Karbon emisyonlarını düşürmek, atıkları azaltmak, ambalajlarda iyileştirme yapmak, firmaların daha çevre dostu ve yeşil bir dünya için üzerine düşen sorumlulukları yerine getirdiği anlamına gelir.

Sürdürülebilir bir gelecek için
dünyamızı, dönüşümü ve
eşitliği sahipleniyor;

Birleşmiş Milletler
Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları
doğrultusunda “daha iyi bir
gelecek için” çalışıyoruz.

Yaşanabilir bir gezegen için doğal kaynakları koruyacak şekilde işlerimizi yönetiriz. Hayata geçirdiğimiz uygulamalar ile farkındalığı artırırız.

geleceği sahiplen

eşitliği sahiplen

Eşitlik ve güven temelli, insana değer veren bir iş anlayışını benimseyerek ekonomik büyümemizi sürdürürüz.

Hayata geçirdiğimiz yenilikçi uygulamalar ile dönüşüm ekonomisinin büyümesine ve paydaşlarımızın gelişimine katkı sağlarız.

Aksoy Group bünyesinde 2000 yılında kurulan sahibinden.com, AR-GE merkezinde geliştirdiği yenilikçi ürün ve hizmetlerle Türkiye'nin lider teknoloji şirketlerinden biri olmaya devam ediyor. Temmuz 2024 itibarıyla ayda 63,5 milyon kullanıcının 544,6 milyon kez ziyaret ederek, 14,4 milyar sayfa görüntülediği sahibinden.com; yaklaşık 1.000 çalışanı, 8 milyona yakın aktif ilan ve yüz binlerce ürün çeşidiyle Türkiye'nin en büyük elektronik ticaret ve ilan platformlarından birisi olma özelliğini taşıyor.

sahibinden.com güçlü teknolojik altyapısı ve çağın şartlarına uygun olarak geliştirdiği iş modeli sayesinde ikinci el ürünlerin satış yoluyla tekrar kullanıma kazandırılmasına aracılık ederek çevresel sürdürülebilirliğe katkı sağlıyor. sahibinden.com, 2024 yılında açıkladığı İkinci Elin Sürdürülebilirliğe Katkısı Raporu'nda kullanıcıların ikinci el ürünleri tercih ederek 1 yılda 12,6 milyon ton CO₂ eş değeri sera gazı emisyonundan tasarruf ettiğini ortaya koydu. Yeşil Ofis Sertifikası almaya hak kazanan ilk e-ticaret şirketi olan sahibinden.com; uzun yıllardır enerji tasarrufu, yenilenebilir kaynaklar ve doğal kaynakların bilinçli kullanımı konusunda kurum içi çalışmalar gerçekleştiriyor. Teknoloji endüstrisini karbon-nötr hale getirmeyi hedefleyen LFCA (Leaders for Climate Action) üyesi bulunan şirketin çalışanları da birer sürdürülebilirlik elçisi olarak çalışmalarına aralıksız devam ediyor.

İsveç Çevre Araştırmaları Enstitüsü IVL (Swedish Environmental Research Institute), endüstriyel hava ve su konularında araştırma yapmak üzere 1966 yılında İsveç Devleti ve ulusal ticari kurumlar tarafından ortaklaşa

kuruldu. Bünyesinde 300'den fazla mühendis, davranış bilimci, kimyager, deniz biyoloğu, biyolog, siyaset bilimci, gazeteci, iş geliştiricisi ve ekonomist bulunan IVL'in vizyonu, sürdürülebilir bir toplumdur. Kurum, bilimin

katkılarını topluma taşıyarak çevre sorunlarını fırsata dönüştürmek ve doğrusal süreçleri döngüsel bir ekonomiye dönüştürerek sürdürülebilir bir topluma geçişi sağlamayı amaçlıyor.

- 01 <https://www.epa.gov/energy/greenhouse-gases-equivalencies-calculator-calculations-and-references#houseelec>
- 02 <https://www.plasticpollutioncoalition.org/resource-library/people-could-be-eating-a-credit-card-of-plastic-a-week#:~:text=A%20study%20finds%20that%20people,a%20credit%20a%20card%2C%20weekly.>
- 03 <https://www.ekoIQ.com/plastikle-ilgili-bilinmesi-gereken-8-sok-edici-istatistik/#:~:text=Bilim%20insanlar%C4%B1%20okyanus%20taban%C4%B1n%C4%B1n%20yakla%C5%9F%C4%B1k,%C3%A7ok%20plastik%20olabilece%C4%9Fini%20dile%20getiriyorlar.>
- 04 <https://www.thbbakademi.org/wp-content/uploads/2020/12/B2008.045.pdf>
- 05 <https://www.mckinsey.com/industries/metals-and-mining/our-insights/decarbonization-challenge-for-steel>
- 06 <https://www.kiriktas.com.tr/en/urun/aluminyum-folyo-kutulu-30-cm-x-100-mt-16-adet/>
- 07 <https://www.macworld.com/article/1065562/apple-watch-ultra-series-8-design-display-sensors-features-battery-price.html>

sahibinden.com

2024 AĞUSTOS